

EFE

La resistència iraquiana –els terroristes segons el llenguatge dels ocupants– contra l'invasor occidental no té cap comandament organitzat i la protagonitzen més de mitja dotzena de grups, principalment sunnites i expartidaris del president derrocat Saddam Hussein, tot i que entre la insurgència també podem trobar xiïtes, exmilitants del Baas (el partit de Saddam), nacionalistes i sunnites, des dels salafistes de l'Ansar al-Islam kurd fins a jihadistes, voluntaris islàmics entrenats als camps d'Afganistan i Pakistan que segueixen la teoria i praxis de l'organització Al-Qaida.

Un cop eliminat de l'escena Saddam Hussein, els seus partidaris reorganitzaren el Baas i s'organitzaren militarment en els *fedajin* de Saddam, a partir de la conversió dels antics serveis d'intel·ligència del règim, Jihaz al-Mukhabarat al-Amma, en guerrilla. Tingueren especial protagonisme en l'organització de la rereguarda quan l'esclat de la

Quatre anys després de l'inici del conflicte d'Iraq la violència no disminueix i el nerviosisme s'apodera de l'exèrcit dels Estats Units, incapaç de tornar el país a la normalitat. La diversitat de la insurgència iraquiana i la seva capacitat d'acció fan preveure que el final no serà a curt termini.

L'Iraq, lluny d'una solució

Segona Guerra del Golf, per a després diluir-se entre els nombrosos grups de la resistència contra la coalició que lideren els Estats Units. Els *fedajin* són especialment actius en l'àrea que els exèrcits d'ocupació anomenen Triangle Sunnita (el terme, però, ja es posà

de moda en la dècada dels setanta entre els estudiosos de la realitat iraquiana), és a dir, la regió compresa entre les ciutats de Bagdad (est), Ramadi (oest) i Tikrit (nord), incloses les ciutats i feus de la resistència de Fal-luja i Samarra. Un altre grup baasista és Al-Awda,

Soldats dels Estats Units i de l'Iraq vigilen un grup d'insurgents a la ciutat iraquiana de Baquba el juny del 2006, durant una operació en què van ser detinguts una vintena d'insurgents.

compost per membres de la Guàrdia Republicana saddamista. Actuen sobretot entre les ciutats de Samarra i Mosul. Entre el baasisme i l'islamisme se situa el grup que adopta el nom de Jaix Muhammad "Partit de Mahoma", que recluta els seus militants entre la població sunnita i és especialment actiu contra els xiïtes.

Nacionalistes iraquians. L'Iraq, estat sorgit de la descomposició de l'imperi otomà després de la Primera Guerra Mundial, agrupa al seu si tres àrees de component nacional i religiós ben divers: el nord kurd, el centre sunnita i el sud xiïta. És al centre on el nacionalisme iraquità se sent amb més força i on els sunnites no renuncien a la unitat del país. El Baas era, fonamentalment un partit panarabista que Saddam transformà al seu grat. El nacionalisme iraquità d'arrel sunnita, des de la regió central –la més pobra del país–, pugna per continuar mantenint la in-

fluència sobre la totalitat de l'Iraq. Entre les forces nacionalistes, amb gran incidència en el Triangle Sunnita, cal citar el Jaix al-Raxidin, protagonista de diversos atacs contra les forces invasores.

La caiguda de Saddam significà la fi de la persecució de dècades contra els xiïtes iraquians, que formen la confessió majoritària a l'Iraq. La formació d'un govern provisional amb presència xiïta ha apaivagat l'oposició a la presència de la coalició liderada pels EUA. Tanmateix, l'animadversió entre sunnites i xiïtes amenaça de convertir l'Iraq en l'escenari d'una guerra civil. El principal grup armat és el Jaix al-Mahdi o "Exèrcit del Mahdi", la milícia creada pel religiós xiïta Moqtada al-Sadr i amb suport d'Iran. La milícia xiïta protagonitzà l'enfrontament amb l'exèrcit dels EUA pel control de la ciutat de Najaf, l'agost de 2004, amb resultat indecís, ja que finalment fou negociat un alto el foc.

Els islamistes sunnites. Potser els grups insurgents més actius són els dels islamistes sunnites, organitzats en el Consell de la Xura dels Mujahidins, que formen sis grups armats: Tanzim Qaida al-Jihad fi Bilad al-Rafidayn, literalment "Reorganització Base per a la Guerra Santa en Mesopotàmia", Jaix al-Taifa al-Mansura (Exèrcit del Partit del Victoriós), les Brigades dels Seguidors del Monoteisme, el Grup Saray al-Jihad, les Brigades d'Al-Ghuraba i les Brigades d'Al-Ahwal.

D'entre tots, potser el principal és el primer dels citats, Tanzim Qaida al-Jihad fi Bilad al-Rafidayn, que és l'extensió d'Al-Qaida a l'Iraq. El grup estava liderat pel jihadista jordà Abu Mussab al-Zarqawi, mort en una de les nombroses accions de l'exèrcit dels EUA contra el Triangle Sunnita, i des de la desaparició de l'anterior per Abu Ayyub al-Masri. Al-Zarqawi era un veterà de la guerra d'Afganistan contra els soviètics. Home d'Al-Qaida, vingué a l'Iraq per combatre l'exèrcit dels Estats Units i fundà Jamaa al-Tawhid al-Jihad, "Comunitat del Monoteisme i la Guerra Santa", que a partir de setembre de 2004 adoptà el nom actual. És el grup més actiu de la insurgència i el principal responsable de les matances amb suïcides a Bagdad i altres ciu-

tats iraquianes. El grup, com altres d'Al-Qaida, és present a la xarxa Internet, on difon les accions contra els nord-americans i mostra els seus captius i ostatges. Té presència internacional, amb combatents jihadistes de totes les nacions de l'Islam.

Combats ferotges. L'apèndix d'Al-Qaida a l'Iraq protagonitzà la segona batalla de Fal·luja "la ciutat de les mesquites", iniciada el 7 de novembre de 2004 i no conclou fins al 23 de desembre. Els Estats Units mobilitzaren 8.000 homes per combatre als carrers de la ciutat sunnita, defensada per entre 4.000 i 5.000 seguidors de la milícia d'Al-Zarqawi, dirigits per Umar Husayn Hadid i Abd Al-lah al-Janabi. Els atacants, sota el comandament del general Richard F. Natonski patiren més d'un centenar de baixes en una batalla en què es combaté casa per casa contra els *mujahidin*. L'acció nord-americana no estigué exempta de polèmica, puix que al inici de la batalla s'atacà l'hospital de la ciutat, tot contravenint la Convenció de Ginebra i, de més a més, l'exèrcit dels EUA no dubtà a utilitzar contra els insurgents armament químic, concretament bombes de fòsfor blanc, que recentment l'exèrcit israelià també ha utilitzat en la darrera invasió del Líban.

Els grups islamistes sunnites protagonitzen dia rere dia accions contra els civils xiïtes. El xeic Abu Umar al-Ansari fundà Jaix al-Taifa al-Mansura, que ha participat en nombrosos atacs. Des de l'octubre de 2006 el Consell de la Xura dels Mujahidins esdevingué Estat Islàmic de l'Iraq. El seu cap és Abu Umar al-Baghdadi i la seva aspiració és crear un emirat islàmic a l'Iraq i restaurar el califat. Tot plegat, els objectius d'Al-Qaida. Les activitats armades dels grups que componen Estat Islàmic d'Iraq poden ser seguides a través dels webs www.albayanat.blogspot.com (en àrab) i www.press-release.blogspot.com (en anglès). En definitiva, la visió del conflicte des de l'altre costat, no la dels informatius on el Setè de Cavalleria representa sempre els bons, que demostra que el conflicte a l'Iraq està molt lluny de solucionar-se.

David Garrido